

Zástavní právo v historické retrospektivě (zejména ve věcech nemovitých)

Abstrakt

Diplomová práce se zabývá historickým vývojem zástavního práva. Úvodem do problematiky je stať věnovaná římskoprávnímu pojetí zástavního práva, jako základního principu jeho pozdějšího utváření ve střední Evropě, tedy také na území Čech. Následující text se zabývá zástavním právem ve střední Evropě od nejstarších dob, až k jeho úpravě ovlivněné recepcí římského práva, se stručným exkursem do recepce římského práva. Na tomto místě může čtenář rozpoznat velice podobný, ale na sobě do jisté míry nezávislý vývoj zástavního práva ve střední Evropě a v římském právu na počátku jeho vývoje a jeho stagnaci právě ve střední Evropě. Navazuje podrobnější rozbor zástavního práva v Českých zemích až do počátku 19. století, kdy na území větší části habsburské monarchie (*Cislajtánie*) začal platit na svou dobu moderní občanský zákoník ABGB. Následně se autor práce zaměřuje na právní úpravu zástavního práva obsaženou v ABGB, a také v souvislosti s tímto kodexem úpravou v návrhu občanského zákoníku z roku 1937, jenž měl ABGB nahradit. Právní úprava zástavního práva byla v ABGB roztržena do více dílů zákoníku, návrh z roku 1937 tento nedostatek napravil a celou úpravu zástavního práva zpřehlednil. Zákoník z roku 1937 však bohužel vlivem politických událostí přijat nebyl. Další kapitola posuzuje pro zástavní právo nepříznivý vývoj v období budování socialismu, kdy pod sovětským vlivem docházelo zprvu k pokřivení, později k úplné degradaci práva, jejímž následkem byla absence smluvního zástavního práva v občanském zákoníku. Pojednání o evoluci zástavního práva zakončuje rozbor právní úpravy zástavního práva od revolučního roku 1989 k občanskému zákoníku zák. č. 89/2012 Sb. Závěrečná kapitola je zaměřena na porovnání platné právní úpravy s jednotlivými úseky vývoje zástavního práva vzájemné souvislosti a hodnocení dosavadního vývoje.